Türkiye Cumhuriyeti'nin Yönetim Yapısı

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **Yasama: TBMM. Yürütme: Kanunları uygular, kamu hizmetlerini yürütür. Yargı: Bağımsız ve tarafsız mahkemeler.**
   Yasama TBMM'nin, yürütme Cumhurbaşkanının, yargı bağımsız mahkemelerin yetkisidir.

2. **D**
   Yasama yetkisi Türk milleti adına TBMM'nindir ve devredilemez.

3. **D – D – Y – D**
   Anayasanın 7. maddesine göre yasama yetkisi devredilemez.

4. **a) kuvvetler birliği b) yargı c) kuvvetler ayrılığı d) yasama**
   Her boşluk, anlatılan görevin ait olduğu güce göre doldurulur.

5. **600 milletvekili; beş yılda bir**
   TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir aynı gün yapılır.

6. **B**
   Cumhurbaşkanlığı Kabinesi yürütmeyle ilgilidir; diğerleri yargı organındaki yüksek mahkemelerdir.

7. **1 – b, 2 – c, 3 – a**
   Kanun yapma yasama, uygulama yürütme, dava sonuçlandırma yargı görevidir.

8. **C**
   2017 anayasa değişikliğiyle kabul edilmiş, 9 Temmuz 2018'de yürürlüğe girmiştir.

9. **bağımsız, tarafsız**
   Anayasanın 9. maddesinde yer alır.

10. **Örnek: Gücün tek elde toplanmasını önleyerek güçlerin birbirini denetlemesini ve vatandaşların hak ve özgürlüklerinin korunmasını sağlamaktır.**
    Güçlerin ayrılması keyfî yönetimi önler.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **A**
Kuvvetler birliği, olağanüstü şartlarda kararların hızla alınıp uygulanmasını sağlamıştır.

12 **Örnek: Bütün güç tek elde toplandığı için yönetim denetlenemez; keyfî kararlar alınabilir, vatandaşların hak ve özgürlükleri zarar görebilir.**
Denetlenmeyen güç, hakların ihlal edilmesi riskini artırır.

13 **1. satır (kuvvetler ayrılığı): Farklı organlarda. 2. satır (kuvvetler birliği): Hayır, denetlemez. 3. satır (kuvvetler birliği): Hızlı karar alınır.**
Kuvvetler ayrılığında güçler farklı organlarda olduğundan kararlar denetimden geçer.

14 **Burak. Doğrusu: Mahkemeler bağımsızdır; hiçbir organ, makam ya da kişi mahkemelere emir ve talimat veremez.**
Yargı bağımsızlığı hukuk devletinin temelidir.

15 **A**
Anayasaya uygunluk denetimi ve davalar yargının, kanun kabulü yasamanın görevidir.

16 **Anayasa Mahkemesi. Örnek: Kanunların temel hak ve özgürlükleri kısıtlamasını önler, Anayasanın üstünlüğünü korur.**
Anayasa Mahkemesi, yasamanın yargı tarafından denetlenmesine örnektir.

17 **Hayır. Güçler ayrı organlarda olsa da birbirini dengeler ve denetler; örneğin yargı, kanunların Anayasaya uygunluğunu; TBMM de yürütmeyi denetleyebilir.**
Kuvvetler ayrılığı, güçler arasında denge ve denetim ilişkisi kurar.

18 **C**
Kanunun Mecliste kabul edilmesi yasama gücünün kullanılmasıdır. Başlıklar temsilîdir.

19 **Her ikisi de aynı gün yapılan seçimlerle doğrudan halk tarafından beş yıllığına seçilir.**
Seçimler beş yılda bir aynı gün yapılır.

20 **a) Yargı b) Yürütme c) Yasama**
Anlaşmazlık mahkemede, kamu hizmeti yürütmede, kanun isteği yasamada karşılık bulur.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **B**
Tüm güçler kralda toplandığı için güçler arasında denetim yoktur.

22 **Örnek: 1) Kanunları halkın seçtiği bir meclis yapmalı. 2) Mahkemeler bağımsız olmalı, kimse mahkemelere talimat verememeli. (Yöneticilerin seçimle ve belirli süreyle iş başına gelmesi de kabul edilir.)**

Kuvvetler ayrılığı ve yargı bağımsızlığı hakların güvencesidir.

23 **Kuvvetler ayrılığı ilkesi. Kolonlar yasama, yürütme ve yargı güçlerini temsil eder.**

Güçlerin dengeli dağılması devleti sağlam tutar; tek güçte toplanması sorun yaratır.

24 **D**

Hiçbir makam ya da kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere talimat veremez.

25 **Öğrenci meclisi – yasama, Okul idaresi – yürütme, Onur kurulu – yargı**

Kural yapan yasama, uygulayan yürütme, anlaşmazlıkta karar veren yargıya benzer.

26 **D**

Yasama yetkisi millet adına kullanılır; halkın seçtiği meclisten başka bir yere geçemez.

27 **Örnek: Görüş hatalıdır. Vatandaş seçimler dışında da dilekçe ve şikâyetle idareye (yürütme) başvurabilir, haklarını mahkemede (yargı) arayabilir, isteklerini milletvekillerine (yasama) iletebilir.**

Vatandaşın devletle ilişkisi sürekli ve çok yönlüdür.

28 **II – III – I – IV**

Teklif hazırlanır, Mecliste kabul edilir, yayımlanıp yürürlüğe girer, ardından uygulanır.

29 **Örnek: Avantaj – Güçler birbirini denetlediği için hak ve özgürlükler güvence altındadır. Dezavantaj – Kararlar farklı organlardan geçtiği için karar alma süreci daha uzun sürebilir.**

Denge ve denetim güvenlik sağlar ama süreci uzatabilir.

30 **B**

Kuvvetler birliği, güçlerin tek bir kişi ya da kurumda toplanmasıdır.